

„Soča“ izhaja vsak petek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristostrano vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov. v Gorici v tobakarnici v gozposki ulici blizu „trah, kron“, in na starem trgu. — V Trstu v tobakarnici „Via della cattedrale 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Mailing-ovi tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soče“ na Koreniji v St. ga. — vi. hiši št. 253, II. nadst.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delicem in drugim nepremožnim ne naročnina znižaj, ako se oglase pri uredništvu.

P. n. naročnikom.

Dolžna naročnina je rudeče zaznamovana p. n. gg. naročnikom na zavitku današnje številke. Prosimo, da nam skoro vstrežejo s plačilom; če je pa kaka pomota, naj nam jo blagovoljno naznanijo.

OPRAVNIŠTVO „Soče“.

Naša reva.

(dalje).

V kako hudih stiskah hira naše posestvo, dokazuje najjasneje ogromno število mobilijarnih in realnih eksekucij za davke in privatne dolgove — ki jih v noveji dobi papovedujejo in izvršujejo pristojne gosposke. V eni samem manjšem okraju naše poknežene grofije razposlala je c. k. davkarija l. 1878 znamenito število 6582 eksekucijskih opominov, naredila 1256 mobilijarnih rubežev in cenitev, določila 184 mobilijarnih dražeb, 12 sekvestracij, 48 realnih eksekucij in 1 realno dražbo. VI. četrtletji 1879 l. pa je razposlala ista davkarija že 2166 opominov, izvršila 786 mobilijarnih rubežev in cenitev, napotila 11 sekvestracij, 66 realnih eksekucij, 8 realnih dražeb, izmed katerih sti 2 uže dognani, 3 ustavljene in 3 v teku. Po teh številkah je lahko soditi, kolika svota eksekutivnih stroškov se je navalila na ramena ubogim davkoplačevalcem, koji — ravno v dotičnem okraju — nemajo niti ob čem živeti, a ne da bi mogli še zraven mnogobrojnih dajil prenašati take stroške. Take silne stiske tirajo ubozega posestnika v nenasiitljivo žrelo oderuhov in slednjič — v pogubo. To nam zopet dokazujejo druge številke, da je namreč c. k. okr. sodnija istega okraja l. 1878 dovolila 277 realnih dražeb in izvršila jih 120 in da je letos do 23. avgusta zopet dovolila 179 takih eksekutivnih prodaj in dognala jih do zdaj 49. Če pojde v tej primeri naprej — pridejo vsa posestva v malih letih na sodnijski boben in večinoma v roke oderuhom, katerim bodo morali ubogi, iz svoje lastnine prognani kmetje blapčevati — če svobodnosti čut ne zaduši v njih domoljubja ter jih prežene stran Oceana — kamor jim kažejo pot uže zdaj mnoge nesrečne družine.

In take žalostne gospodarske razmere niso samo v enem okraju, mariveč postajajo če dalje splošnejše

in po letošnji vseskozi strašno slabi letini morajo dospeti do vrhunca. Ves kanalski okraj, cela podčavenska stran ne pridela letos niti jagode grozdja; po Brdih, Krasu in po vsej goriški okolici ne samo da je trtni zarod zelo reven, okužila ga je tudi bolezen celó v takih krajih, kder je do zdaj še ni bilo, po vipavskih gričih mej Dornbergom in Branico je toča naredila znamenito škodo; sadno drveje je čisto golo po vsej deželi; poljske jesenske pridelke je suša deloma zadušila, deloma skrčila — in za kolikor je bilo več sena, kakor po navadi, toliko manj je zdaj otave. Sicer pa nema seno, tudi če ga komu kaj preostaja čez domačo potrebo, niti tolike cene, da bi se stroški splačali za košnjo in vožnjo na trg. Tako je pri nas na Goriškem letos v obče in samo nekaterim gorskim stranem je letina kolikor toliko milejša.

Kmetško prebivalstvo je uže zdaj v veliki revščini, a neprestane eksekucije jemljejo mu še zadnjo pomoč iz rok — gonijo mu zadnje molzno živinče iz hleva. Da se je stanje naše govede uleknilo skoro na najnižjo mogočo stopinjo, to hočemo v eni prihodnjih številki statistično dokazati primerjaje število domače živine prešlih let — sé sedanjim številom posebno na Krasu, v goriški okolici in na Kanalskem, koder posestvo najhuje hira.

Kaj početi, kam se za pomoč obrniti v tej strašni revji, o tem hočemo prihodnjič razložiti svoje mnenje, ker nam je danes zmanjkalo prostora v listu.

(konec prihod.)

Amerikanski pridelki.

Poljedelstvo in živinoreja v združenih državah severne Amerike dospela sta v zadnjih letih do take stopinje napredka, da je jela Amerika v svetovni kupčiji z naravnimi pridelki tako gospodovati, kakor gospoduje Anglija z obertnijskimi izdelki. Severna Amerika prideluje velikanske množine raznega izvrstnega žita, da preostaja tamošnjim potrebam in se ga mnogo izvažajo čez morje v Evropo. Cena in dobrota pšenice sti taki, da dela konkurencijo naši domači pšenici; saj čujemo celó, da vkupujejo za velik mlin v Stračicah pod Gorico raje amerikansko, kakor domačo pšenico.

Enako napredujejo Amerikanci v izreji goveje živine, ovac in prešičev, tako da delajo tudi v tem izdatno konkurencijo avstrijsko-ogerski državi ne samo nasproti vnanjim državam, ampak tudi na domačih terjih.

Tako na priiliko je bilo od meseca julija 1878

do konec februarja 1879 iz Amerike izpeljanih: prešičev 42.363, goved 89.470, ovac 119.880; špeha in gnjati 485.9 milijonov funtov, svinjske masti 210.3 mil. ftv., svinjskega mesa pa 53.4 mil. funtov.

Največ rečenih pridelkov pride v Anglijo, na Francosko in v Nemčijo; vrednost izvoženih svinjskih pridelkov znaša nad 52 mil. tolarjev. Pa tudi frišno meso se izvažajo iz Amerike v Evropo in sicer goveje in koštrunsko. Da je svinjereja vpeljana na najširši škali, spričuje nam to, da redé v tej državi blizo 30 milijonov teh živali.

Ker se pečajo tudi ogerske dežele mnogosé svinjerejo ter prodajajo izrejene živali v bližnje nemške in francoske dežele, dela Amerika ravno našej Translajtaniji najnevarnišo konkurencijo, kar valja tudi gledé izvaževanje žita.

Da bi se tej konkurenciji meje postavile, bode primorana tudi Avstrija, posnemati velikega nemškega kancelarja ter postaviti visoko colnino na uvaževanje žita, mesa in vseh živinskih pridelkov iz Amerike, ker drugače ne bode domačim živinorejcem in poljedelcem mogoče, vzdržati konkurencije z amerikanskim blagom. To bi se moralo storiti, se vá, da le v brambo domačega poljedelstva in domače živinoreje in za časa hudih let morala bi se ustanoviti izjema, da ne potrebni živež neprimerno ne podražijo.

Pa tudi vina so začeli Amerikanci pridelavati in sicer prav dobrega, in gotovo je, da nas tudi v vinoreji v 10 letih prekosé, ker so si priiskrbeli prav dobrih vinskih tert.

Amerikanske terté se vtegnejo tudi pri nas v peljati in sicer zaradi čudovite radovitosti in še dveh neprecenljivih lastnosti, in te so, da se amerikanske trte požrešna trtna uš (filoxera) ne loti in da grozdja ne treba žveplati. Vино iz amerikanske trte sicer ni tako okusno, kakor naše domače, ker ima okus po malinah ali jagodah, ali boljše je tako vino, kakor nobeno.

Naši prav bližnji laški sosede okoli Čedadá sém do Koréna ob Idriji so našli pomoč tudi zoper okus vina po jagodah in malinah in sicer v tem, da na domače trte v zagodo cepijo amerikanske trte, katere že v drugem letu prav obilno rodijo. S tem, da pride cepič amerikanske terté na domačo tertó, zgubi vino tuji okus in se približa okusu vlná iz domače trte pridelanega. Velika korist tega početja je pa ta, da rode tako cepljene trte čudovito letó za letom in da ostane grozdje brez žveplanja prav zdrávo. Mi bi priporočali našim Kanalcem, kateri ne pridelujejo že več let na domačih cividijskih trtah čisto nič vina, da bi ta način požlahtčenja trt zdátno posnemali, ker bi po

LISTEK.

Kozlov rob.

(Dalje.)

Že 26. aprila 1299 postavitá kanonika magister Maninus in magister Valterus v imenu Kapitula in dekana oglejskega (bila je takrat sedisvakancija) nekoga Artuica, s pridevkom Pulito, iz Tolmina za oskerbnika ter branitelja tolminskega grada in dvora. Ta naj vzderžuje šest varuhov za grad in šest za dvor, brezi svoje osebe in drugih, ki so dolžni brati omenjena kraja do prihodnjega sv. Jurja. Tudi so se dogovorili s Pulitom, da mu bodo dajali vsaki dan po tri denarje (a 8.69 kr.) za vsakega varuha in da bodo ti odškodovani z oglejskimi posestvi na Tolminskem.

L. 1305 je dobil grof Henrik zopet tolminski grad in postavil ondi kot svojega glavarja Pavla Bojana. Dve leti pozneje, ko je Henrik Venzona oblegel, napadejo frijulske čete Tolmin, prepodé iz grada goriškega glavarja in posedejo Kozlov rob za patrijarha. Ta je postavil za svojega oskerbnika v Tolminu Branca Grassa (l. 1307).

L. 1313 se razpre z nova grof Henrik s pa-

trijarhom in mu napové vojsko. Patrijarhovi zavezniki, avstrijski vojvode, so hoteli poslati kerskega škofa v Tolmin, da bi ta kraj zasedel in ga obvaroval proti Henriku. Toda grof ga je prehitel, prišel je v Tolmin in zaigavši ter začel je oblegati grad 13. septembra 1313. Po triindvajsetdnevnem, obleganji moral se je podati Kozlov rob, ker ne bilo od nikoder nobene pomoči upati. 6. oktobra posede Henrik grad in odide naslednjega dne v Čedad, pustivši Pavla Bojana kot svojega glavarja v Tolminu.

V pogodbi 19. septembra 1314 je bilo sklenjeno, da mora grof vse posedene gradove patrijarhu nazaj dati do prihodnega praznika Marijinega očisténija. A to se ne zgodilo, ker je patrijarh skoro po tem umrl. 24. julija 1319 sklène patrijarh Pagano v Čedadu z goriškim grofom pogodbo, katere peti član se tako le glasi: „Vse gradove, kraje, zemljišča, terdnjave, posestva, pravice in jurisdikcije oglejskega patrijarhata, katere poseda grof sam ali kedo drugi v njegovem imenu, mora izročiti patrijarhu v osmih dneh, razen Tolmina, Loža in Tricesima, katere bode izročil brez ugovora v bodočih petnajstih dneh.“ Od l. 1313 do 1319 je bil tore Kozlov rob neprenehoma v patrijarhových rokah.

Patrijarh Bertrand de St. Ginnes je postavil l. 1336 Gerharda de Cucagna kakor svojega glavarja na Tolminskem. V obrambo nemirnih mej vpeljal je nja-

gov brat Simon de Cucagna nekako stalno vojaštvo v Tolminu in pomnožil posadko na gradu. Tudi nasproti roparjem, ki so takrat vse ceste nadlegovali, bilo je treba stalnega vojaštva. Tako je ukazal patrijarh l. 1340 tolminskemu glavarju, naj z vojsko napade zloglasnega plemenitaškega roparja Villalto in naj ga kaznuje za mnogotere njegove zločine.

L. 1348 je bil splošni veliki potres, ki je segal tudi na Tolminsko in zelo škodoval grad na Kozlovem robu. Patrijarh Markvard Radeski ga je popravil z velikimi stroški. Patrijarh Bertrand je tudi poterdil (l. 1348) stare pravice Nemškortutárjem, ki so se bili naselili na Tolminskem l. 1218. Določeno je bilo, da morajo Nemškortutárji pošiljati deset mož v obrambo tolminskega grada, kadarkoli bi bil ta v nevarnosti. Patrijarhov glavar je smel te vojake tudi več časa na gradu obdržati, če se mu je potrebno zdelo.

Po smrti patrijarha Nikolaja Luksemburškega l. 1358, posede goriški grof Majnard VII. vse Tolminsko glavarstvo. Zato se pritoži naslednji patrijarh Ludovik della Torre hitro o svojem nastopu pri papeži, da ima goriški grof po krivici v svoji oblasti Tolmin z vso gorenojo soško dolino. Zdi se, da se je moral grof udati in koj izročiti patrijarhu Tolmin. Desetine in dohodke dal je pa še l. 1363 kapitulat in patrijarhu nazaj. Zato pa je moral plačati patrijarh

tem dosti in dobrega vina pridelavali in si v svoji neizrečeni revii pomagali. Kananci imajo priliko to storiti, ker iz kanalske doline do laške meje pri Korenu (Corno) ni daleč, in ker vina čisto nič ne pridelujejo, bi tudi v prvem letu cepčenja ne imeli posebne škode, v drugem letu pa bi že pridelali dobro černo kapljico.

Omenili smo zgoraj, da se ameriške trte ne loti trtna uš, kar daje prednost ameriški trti, od kar se je ta nesreča jela razširati tudi po Lombardiji. Da se združi s to prednostjo še korist, ki nastaja po cepčenju naše trte, to je da se prežene okus vina po malinah ali jagodah, priporoča kmetijsko društvo v Vidmu ta način: Naj se sadé ameriške trte in po tem cepijo z domačimi trtami. To društvo sadi na milijone ameriških bilk, potem jih požlahtnuje z domačimi trtami, in razprodaja po deželi. S tem ravnanjem se dosežejo neprecenljive koristi: takih trt se namreč ne loti trtna uš (katera živi le pri koreninah in te so iz ameriške trte); trte rodé veliko zdravega grozdja, katerega ni treba žveplati, in vino iz grozdja takih trt je skoro popolnoma enako vinu iz naših trt pridelanemu.

Dobro bi bilo, da bi to nekateri naših posestnikov poskusili, in ako bi se te prednosti tako požlahtnjene ameriške trte potrdile, bilo bi to tudi za naše kraje velika pridobitev, ker bi se preteči nesreči o trtni uši lahko o pravem času in brez škode ognili.

Dopisi.

Iz Sežane, 11. sept. (Izv. dop.) Preteklo nedeljo je zborovalo tukaj slov. politično društvo „Edinost“ v lepih prostorih Scaramanga-ove gostilne. Zbralo se je nad 50 društvenikov in drugih rodoljubov; nadpolovica jih je bilo iz tržaške okolice, nekoliko iz Sežane in bližnjih občin, poedini iz Istre, Gorice in od drugod. Domačega občinstva je bilo za javen shod, kojega se deleži lahko vsak odrasli državljani, prav malo; ne vemo, je-li za narodno stvar premrzlo, ali je bilo od strani domačih veljakov premrzlo vabljenje, premalo spodbujano. Gledé deležitve smemo trditi, zaostajal je ta občni zbor „Edinosti“ za vsemi javnimi zbori naše „Sloge“ in bivše „Soče“, kolikor se jih spominjamo. Lanski občni zbor v Komnu, poprejšnji pri „Rebku“, v Rihenbergu brojili so na stotine ljudstva, da ne govorimo o javnih zborih pod milim nebom v Kojškem in Kobaridu, kder je vse mergolelo za stvar vnetih deležnikov. — No, za to pa je bilo občinstvo pri našem zboru bolj odbrano in vbrano duha je razpravljalo edino točko dnevnega reda, zahtevajočo nekatere premembe, oziroma polajšanja v postavah zarad vojaškega nabora. Predlog društvenega odbora je bil v tem zmislu sprejet, da se odpošlje peticija na kompetentno mesto blizu tega obsežka: Duhovniki naj se popolnoma oproste vojaške službe; da se pa v okoli pride vsakej zlorabi, naj se bodo sicer bogoslovci tudi v vojaške potrjevali, a ves čas teoloških študij naj bodo prosti dejanske službe, ko se pa blagoslové v mašnike, oslobojeni naj bodo popolnoma vsake vojaške dolžnosti. — Edini sinovi, pa tudi lastni gospodarji kmetij, kateri nimajo staršev ali za delo sposobnih bratov, naj bodo v vseh primerljajih prosti vojaške službe. V posebnega ozira vrednih slučajih naj sme glavarstvo z dvema zaupnikoma izreči, da se ima ta ali oni vojaštva oprostiti.

Razprava je bila zadosta živahna in gosp. predsednik, državni poslanec Iv. Nabergoj, vodil jo je prav dostojno. — Društvenemu odboru se je medužič naročilo, da sestavi temeljito peticijo in jo odpošlje, kamor gre. — Na to je bila volitev predsednika in novega odbora. Za prvega je soglasno izvoljen za društvo, pa tudi za narodno probujo tržaške okolice velezasluženi Nabergoj. Imen vseh odborikov si nisem zapomnil, to vem, da je za podpredsednika izvoljen g. Viktor Dolenec in da so med novimi odborniki gg. Nadlišek, Sancin, Primožič, v. č. dekan Jan, potem z Goriškega gg. Delena, podžupan se-

žanski, Anton Šuc iz Pliskovice in I. Gabrešček iz Tolmina.

Sejo je začel in zaključil g. predsednik s primernimi govori, v katerih je posebno poudarjal, da mora združitev vseh primorskih Slovanov v eno društvo, katero se vtegne skoro dognati, prav vgodno uplivati na prospeh narodnih — in sploh vsestranskih naših interesov. — Naj ne zabim še povedati kot vesten poročevalec, da je gospod župan sežanski, R. Mahoršič z uljudnimi besedami pozdravil društvo, katero je, v dobi, ko je začela ožja vez objemati primorske Slované, Sežani odmenilo čast prvega shoda. Koncem je zbor na predsednikovo vabilo vskliknil trikratni „živio!“ presv. cesarju, kojega modra in svobodoljubna vlada je privoščila vsem avstrijskim narodom lepo pravico svobodnega zborovanja v društvenih in javnih shodih.

Seja je trajala od 11 1/2 — do 1. ure popoldne; ob dveh pa smo se vsrdli k skupnemu obedu, pri katerem je pošena kraška kapljica v kratkem vnela občno živahnost. Napitnic sicer ni bilo mnogo, a bile so tem pomembnejše, kaj bi rekel, nekako diplomatične. Gospod Nabergoj je v dolgi gladko govoreni napitnici nazdravil združeni primorskih Slovanov v „Edinosti“; urednik „Soče“ je od druge strani radostno pozdravil lepo idejo, za katere vzbujo se je posebno zaslužnega naredil g. poslanec Nabergoj, a katera potrebuje vsakakor svojega časa, da dozori in se izvéde. Nazdravil je verlemu voditelju tržaških Slovencev in neumorno delujočemu društvu „Edinosti“, katero ima zares odlične zasluge za narodno probujenje tržaške okolice in v novem času tudi za to, da se je začelo daniti v tužni Istri. — Obe napitnici ste bili z navdušenjem sprejeti in enako tudi predlog, da se po telegrafičnem potu sporoči presrčen pozdrav vseh zbranih rodoljubov cerkniški čitalnici v sosednji Kranjski, katera bo jutri slovesno obhajala svoj narodni krst. — Mej obedom in poznejo domačo zabavo razveseljeval nas je rojanski pevski zbor z vbranim petjem. Mrak se je že bližal, ko so se jeli rodoljubi kropiti vsak proti svojemu domu; le nekatere bolj žejne duše vstrajale so skupaj, dokler je zadnja ura odbila narodnemu dnevu.

Drugi dan, 8. t. m. me je vleklo in privleklo v Cerknico, kumovat novorojene čitalnici in veseli me še danes, da me je privleklo. Zakaj? to povem čast. čitateljicam in čitateljem prihodnjič pod črto.

Iz Gorice 10. sept. (Izv. dop.) („Izlet“ šempeterskih rodoljubov v Vipavo.) Dne 8. t. m. na „Mali šmarec“ odpravilo se je krdelec šempeterskih rodoljubov, med njimi dvanajst narodnih pevcev, v Vipavo. Tudi jaz sem se oklenil vselega društva in tu sem zdaj s svojim poročilom o našem radovanju. Ob 4. uri zjutro smo odrinili iz Šempetra na dveh „giardinierah“, na kojih so vihrale slovenske zastave. Med potom po vipavski dolini kratkočasilo nas je veselo narodno petje. Dospévi do Matere božje v Logu se ustavimo in kmalo se okreptani prerinemo skozi gneto se množico v krasno vežo božjo, kder so imeli pri veliki maši naši pevci, povabljeni po vis. čast. g. dekanu vipavskem svojo spretnost obelodaniti. S težavo dospemo na kor; pevci odpočijejo si vpehane pljuke in ko zapojó nekako veselo doneče orglje, jamemo se tudi njihovi glasovi z njimi prav lepo vbrati v maši, katero je po sodbi večšakov prav dobro složil bivši dekan šempeterski, monsignor Mercina. Dasi nisem v glasbi kompetenten sodnik, smem vendar trditi, da v goriški okolici še nisem slišal tako lepega, vbranega cerkvenega petja, ko ta dan v Logu. Po končanej službi božji odrinemo v vipavski trg, kjer si z okusno jedjo in pijačo zopet vtrdimo rahle vezi med dušo in telesom.

Med mnogimi gosti oglasi se drug za drugim, pri enej mizi rojanski kvartet, pri drugi vipavski zbor, pri tretji šempeterski zbor; pele so se mnogovrstne narodne pesmi, katere so gotovo vzbujale dober tek navzočim gostom. Na to se podamo h kmetijski tomboli, pri kateri je bil srečen tudi eden naših šempetercev, ki je dobil za činkvino stroj za robljanje turšice. Od tombole krenemo „Pod skalo“ suha grla omočiti z dobrim frišnim pivom, in tudi tam so morali naši pevci svoj glas povzdigniti; pa kaj bi ne, saj bi bil človek noč in dan tam ostal in prepeval v tako romantičnem kraju, med našimi in kranjskimi brati. — Toda noč se bliža, in treba je odriniti. Radi bi se vdeležili še čitalniške veselice, ali služba je nekatere tirala domov, in morali smo o mraku zapustiti krasno vipavsko dolino. Krasno pravim, da, ali pri delki so letos tako slabi, da te žalost obdaja, ko se pelješ po tamkajšnjem polju, na drevji nič, na zemlji malo, kar ni suša posušila, je pa toča potolkla. Res žalostno! Pa naj pustim nevséčne vtise na stran, ko sklepam svoje poročilo o našem radovanju.

Opozoriti hočem še naše g. učitelje, naj bi posnemali g. Černica, kajti on se v resnici žrtuje za prospeh cerkvenega in narodnega petja. Zato se sme tudi ponašati s svojim pevskim zborom, s katerim lahko povsod javno nastopi. Šempeterski pevci! le tako naprej, kjer se narodno petje pospešuje, tam narod gotovo napreduje. — Rodoljub.

Iz Mirna, 11. sept. (Izv. dop.) Kdor želi videti ali zvedeti, kako se dá z malimi stroški, velika cerkev prav lepo in okusno dekorirati in z „a fresco“ slikami ozalšati, pride naj v našo domačo faruo cerkev, katero je dal naš, za vse lepo in sveto, dobro in blago vneti g. župnik Iv. Wolf prenoviti. Prav ima g. župnik, da skrbi po izgledu prednika, za filialno cerkev M. B. na Gradi; da pa zraven tega tudi matere fare ne pozabi, ima pa še bolj prav! To delo ni iznenadilo le nas farane, ampak iznenaditi mora tudi vsacega drugega, ki vanjo stopi, kakor priterjujejo tudi razumniki, ki so delo pregledali. V resnici fresko-slikar L. Bianchini iz bližnjega Vidma pokazal je, da je pravi strokovnjak, ker njegovo delo ne dopada samo očem, ampak sega tudi v srce. — Zato pa kličem te dragi bralec, potruji se sém pogledati ter prepričaj se in žal ti ne bo za pot.

Vas pa, dragi v. č. g. župnik I. W. ohrani nam usmiljeni Bog še mnogo let, da dostojno doženete svoje preblogo delovanje.

Eden v imenu mnogih.

Od desnega brega Soče, 9. sept. (Izv. dop.) Ko je 31. julija t. l. c. k. okrajni šolski svet zboroval, izvršil je deželno postavbo od 16. oktobra 1875, po kateri se imajo šole v I. II. in III. plačno vrsto uvrstiti. In res, kakih 18 šol (če se ne motim) je bilo v višjo vrsto postavljenih. Po tej postavi ima toraj samo goriški okraj blizu 6000 fl. na zastanku od 1. januarja 1877 učiteljem, ki na viši stopinji službujejo, doplačati. To je gotovo ogromna svota za okraj, če se pomisli, da so sedanje letine po celaj deželi vedno slabše, ljudstvo v velikih dolgovih, in da davkov za letos ne bo moglo ljudstvo nikakor pravnati. To izvršenje šol zdi se mi pa vendar na pravem mestu, kajti s tem je vsakršnemu strankarstvu pri učiteljih zabranjeno, ker krajni šolski sveti bodo si gotovo le boljše moči za svoje šole izbirali, a manj sposobnej učitelji ostanejo na šolah III. plačne vrste.

Drugače pa se mi zdi z dež. postavbo od 4. marca t. l. po, koji ima 1/12 učiteljev v I. vrsto in 3/12 v II. vrsto in ostali v III. vrsto vredjeni biti 4. t. m. uvrstil je pomnoženi c. k. okrajni šolski svet po predlogu ožjega okraj. šolskega sveta učitelje v rede. Pri tem je brez dvombe g. nadzornik največ uplival, ker on gotovo učitelje, koje mej letom nadzoruje, najboljše po zmožnosti v njih stanu pozna. Da se pa pri tem klasificiranji ni pravo zadelo, dozdeva se mi iz tega, ker so nekateri taki g. učitelji (ne menim vseh) v viši red postavljeni, ki so komaj za podučitelje sposobni. Pri tej razvrstitvi se okrajni šolski svet nikakor ni oziral na učitelje, ki so izobraževališče po novem sistemu dovršili, ki so toraj gotovo zmožnejši za šolo; ne na njih praktično delovanje, še manj pa na provizorične učitelje. Od katerih učiteljev pa zavisí dober razvoj šole, morda od taci, ki o novej pedagogiki, skoraj bi rekel, nimajo pojma? S takim ravnanjem se odstranjajo dobre moči in kaj nastane potem, nego mlačnost do svojih dolžnosti in neka mržnja med tovariši, koja gotovo ne dovéde do dobrega uspeha. V deželi pa, kjer je več učiteljev, treba neohodno sporazuma in harmonije vsega učiteljstva, ako se hoče, da šolstvo napreduje. Treba, da se vsi učitelji sporazumejo o važnih načelih, sredstvih, treba je nekega vodstva mej njimi, treba je, da se združijo v društvo, to je, da si ustanovijo učiteljsko društvo. Neveselo se mi zdi, ko vidim, da pri nas na Primorskem ni pravega društvenega duha med učiteljstvom. Po drugih deželah zbirajo se večkrat učitelji skupaj, ustanovili so si društva; po drugih pokrajinah imajo večkrat shode, da se pogovarjajo o velevažnih pedagogičnih vprašanjih, ter se s tem izobražujejo, le pri nas na Primorskem ni takega društva. Taka mlačnost je gotovo obžalovanja vredna! Saj moči so in posebno bi rekel mej učitelji nove dobe. G. učitelji toraj, ko se snitete 29. t. m. pri okrajni učiteljski konferenci pokažite sočutje do svojega stanu, tistanoite si društvo, koje Vam bode v čast. Ljudski učitelj bi moral ponosen biti na svoj stan: Mladino odgojevati, jo vzrejati za boljše bodočnost, je kaj vzvišenega. Za to blagost pa zamore ljudski učitelj največ storiti. Samo to rečem: Cesar nimaš, tudi drugum dati ne moreš!

Izobražuj se sam prvo, da bodeš potem tudi izročeno ti mladino izobraževati sposoben! Menim, da ta nasvet ne bo bob ob steno, posebno pri sposobnejših učiteljih.

Iz Soče, 10. sept. (Izv. dop.) (Nesreča za nesrečo.) — V nijedni vasi na Goriškem se ni dogodilo v teku enega leta toliko nesreč kakor v gorati, divjeromantični Soči. Danes mi je zopet javljati iz Soče v „Sočo“ dve novi nesreči, ki ste otužili našo revno vas pretekli petek 5. t. m.: 37letni siromak, Janez Hrovat, po domače Lavreč imenovan, se je utopil v soških kataraktih mej skalovjem, ko je po plavu ostala polena iskal in pulil iz zeló nevarnih brezdnov za svojo ubogo družino. Nad brezdnom, nad katerim je stal in si z „rempinom“ (dolгим kolom sé železno kljuko) drva h kraju spravljaj, se nenadoma spolzne in pade po glavi v globino, kder ga niti z dolgimi

Markvard 1. 1379 goriškemu grofu 34.000 dakatov, ker mu je bil ta izročil Tolmin in druge posedene kraje.

Ko je zmanjkalo patrijarhu Markvardu denarja za vojsko proti Benečanom, bil je primoran zastaviti (z dovoljenjem frijuškega parlamenta ter dekana in kapitula akvilejskega) na šest let vse glavarstvo tolminsko (z vsemi pravicami, dohodki in sódstvom) čedajskemu mestu za 6000 mark soldov (75.900 goldinarjev). Pogodba je bila sklenjena 16. maja 1. 1879 in naslednji patrijarh Filip d'Alençon jo je potrdil 1. 1381. Da bi se ne godila kaka krivica čedajskemu mestu, moral je patrijarhov glavar Suffumbergo slovesno priseči, da bode nemudoma prepustil tolminski grad Cedadu, kakor hitro bi se utegnil izprazniti patrijarški prestol iz katerega koli uzroka; in da prepusti omenjeni grad kapitulu na prosto razpolaganje, dokler bi ne poteril določeb te pogodbe novi patrijarh, oglejski kapitul ali sam papež.

(Dalje.)

latami ne morejo doseči. Mertevca do sedaj še niso našli; pokriva ga bistra Soča v kataraktih blizo potoka Lepenjice, ki izvira izpod Velikega lemeža pod Krnom. Devetletni sin je bil blizo očeta. Z njim je bil tudi še drugi mladenec, ki mu je pomagal drva iskat. Oba sta videla nesrečneža pasti v brezno, a nijeden mu ni mogel pomagati. Jokaje naznani siromaški sin žalostno očetovo osodo vbogi materi, kateri je rajni zapustil zraven grenkih trenutkov in žalostnih dni troje neodraslih, malih otrok in gole roke. Ta žalostna dogodka naj bo posebno Sočanom v svabilo in opomin, da so v prihodnje bolje previdni ter se nevarnosti v sternih gorah, pa tudi ob derečih vodah skrbneje ogibajo.

Ravno tistega dne, ko se je pripetila ta nesreča, našli so 24letnega mladenca v Lepenški vasi mrtvega v nekem hlevu. Bolehal je revež že nekaj mesecev in beračil od hiše do hiše iskaje si vsakdanjega življa. Zvečer je šel v tuji hiši bolan spat in zaspal je in se ni več zbudil. Bodi zemljica rahla obema!

A. L.

Iz Istre (I. S.) 7. sept. (Izv. dop.) Na nabrežinskem shodu sklenili so primorski rodoljubi spoje-nje „Soče“ i „Edinosti“ v tednik, kateri naj bi izhajal v Trstu. Priznavam, da rodoljube so k temu sklepu privedli tehtni uzroki, vendar menim, da bo domači stvari s tem težko kaj pomagano.

Primorci smo skrajna straža Slovanstva proti Italiji (i privrandanim elementom) i kakor taki ne dajmo si nijedno važne pozicije iz rok izpuliti, niti je sami ne popustimo, marveč ravno v oči-gled nasprotnikom moramo v vsako njih postaviti krepko posadko i vzdrževati jo v obran narodnih teženj.

Nasprotni nam elementi imajo svoja torišča v slov. Gorici, Trstu Kopru itd. zastopana po mnogostevilnih listih političnih i inih barv; Slovenci moramo tudi v teh krajih, ako ne iz rodoljubja, barem za voljo principa (doslednosti) vzdrževati i ne manjšati števila političnih listov.

Zamore li slovenski list, tednik v Trstu izdatno zagovarjati interese goriških Slovencev, ali nasprotno slovenski tednik v Gorici braniti pravice tržaških bratov, upirati se nenasitljivim nameram tamošnjih nasprotnikov, odbijati njih napade, odgovarjati krepko prekomernim tirjavam italijanskih i inih listov?

Ako se vzame v poštev različnost ljudskih odnošajev teh dežel s posebnimi navadami, tradicijami zgodovinskimi pravicami, in ako se pomisli, da ima vsaka drugačno—zelo različno administracijo, drugačne deželne postave itd. bo vsaki rodoljub priznal i odobril neobhodno potrebo sedanjih listov „Soče“ v Gorici i „Edinosti“ v Trstu.

Morebiti bi bilo bolje pretresati uzroke, zaradi katerih dotična lista životarita, posebno „Edinost“ v Trstu; naj bi se nekoliko več prilegla slovenskemu ljudstvu ter postala mu pravo glasilo, kakor naša „Sloga“ za Istrana.

Za zdaj delajmo za „Sočo“ v Gorici, „Edinost“ v Trstu, dokler se nam razmere ne zboljšajo.

Iz mostarske okolice, 31. avg. (Izv. dop.)

Po zadnjem dopisu ostalo je tukaj vreme nespremenjeno; solnce ogreva še dalje že razbeljeno zemeljsko površje; narava je krog in krog taka, kakor bi jo bil velikanski požar posmodil; vode pomanjkuje.

44. pešpolk je Mostar zapustil, ter se v oddelkih v Sarajevo preselil; ob istem času so pa tudi štab in dve kompaniji 19. lovškega batalijona iz Bune, kder je garnizoval ta oddelek že oktobra p. l., premestili v Mostar, eno kompanijo pa v Blagaj. Skoraj bi verjel govorici, namreč, da so bili lovci na Buni bolj zadovoljni kakor pa v Mostarju. Buna je celo prijatna vas, leži na črti Mostar-Metković in je tamkaj zrak zdrav in osobito voda prav dobra, ko nasprotno v mnogoterih krajih mnogo terpe samo zaradi slabe vode.

Naša kranjsko-primorska lovška batalijona, t. j. 7. in 19., sta že čez leto v Hercegovini, in že pret. leto sta premarširala celo deželico. A še predno so bili ti oddelki lansko leto mobilizovani, so se v Dalmaciji, menda že od leta 1874, nahajali, in so morali v jako slabih dalmatinskih lukinjah garnizovati. Pri teh jako neugodnih razmerah so naši fantje na zdravju mnogo trpeli in ako v poštev vzamemo še sedanje razmere, moramo se prav čuditi, da ta oddelka še tako dobro vstrajata.

Čas bi bil tedaj, da bi se ta dva batalijona slednjič iz Hercegovine rešila in morda v kako boljše garnizijo na Primorsko ali Kranjsko prestavila, kder naj bi uživala zasluženi počitek.

Čudno se nam zdi, da ni še do danes ni goriški ni kranjski deželni zbor nobenega koraka storil, da bi se Slovenci vendar le enkrat po drugej vojski v Hercegovini in Bosni nadomestili in poslali na domača tla. Saj so nemški in magjarski oddelki že davno na boljšem. Gg. deželnim poslancem bi gorko priporočal, naj to stvar resno pretresajo in potem vis. vojnemu ministerstvu prošnjo predložijo.

Politični pregled.

Z DUNAJA. Preteklo nedeljo je bil cesar v Lincu pri kmetijski veselici, ki jo napravljajo ondi že več let vsakrat z različnimi razstavami. Spremljala sta ga ministra grof Taaffe in grof Falkenhayn. Prebivalstvo je povsod z navdušenjem pozdravljalo visokega gosta, ki je izrazil svoje veselje nad sijajnimi dokazi ljudske vdanosti. Zvečer se je cesar odpeljal v Isel. — Naša cesarska rodbina bode v kratkem praznovala svatovščino. Cesar je namreč kot glava te rodbine dovolil, da se nadvojvodinja Marija Kristina, hči rajncega nadvojvode Karla Ferdinanda in nadvojvodinje Elizabete poroči s španjskim kraljem Alfonzom.

Državni zbor se po novjih poročilih snide 25. ali 26. t. m. Predložen mu bode precej državni proračun za l. 1880; potem pridejo nekda zaporedoma na dnevni red davkovske pre-naredbe, vojna postava, postava zastran oblastnosti državnega zbora o zadevah zasedene Bosne in Hercegovine, spremembe v postavi o posilnem legalizovanji raznih piscin in postava zoper odu-rstvo. — Predlogi zaradi davkovskih reform merijo nekda na to, da se davkoplačevalcem olajšajo bremena; uvesti se ima osební dohod-ninski davek. Pri vojaštvu misli vlada pri-gospodariti kakih 10 milijonov.

Knez črnogorski Nikita se je mudil več dni na našem cesarskem dvoru, kder je bil tako odlikovan, kakor se spodobi neodvisnemu vladarju. — Dne 6. t. m. jo bil njemu na čast „galadiner“ (obed) v Schönbrunu, katerega so se deležili vsi ministri, knjezovo spremstvo in druga odlična gospoda. Knjez Nikita v krasni črnogorski opravi je sedel na desni, grof Andras-sy pa na levi cesarjevi strani. Po obedu je pe-ljal cesar svojega gosta ogledavat darila, ki mu jih je naklonil, to je krasna lipicanska konja z dotično bogato opravo za vprego in jezd in pre-lepo kočijo, kinčano s črnogorskim grbom. — Po-zneje je bil knjez še enkrat povabljen k obedu na cesarskem dvoru, pa v ožem rodbinskem kro-gu. — Dne 11. t. m. se je odpeljal v Trst in se tam vkrcal za povrat v domovino.

Avstrijska vojska zaseda do zdaj mirno in ne da bi zadela na kak upor novopazarski sandžakat; mariveč pozdravlja turška vojska našo povsod prav prijazno in tudi kristjansko pre-bivalstvo, katero je sicer v veliki manjšini, spre-jema z veseljem naše vojake; Mohamedanci se pa umikajo in deloma tudi izseljujejo. General-major Kilič vodi vojsko, katera obsega kakih 5000 mož. Vojvoda Würtemberški pa se je z observacijskim korom ustavil na meji, da v slučaju kake nevarnosti naglo priskoči na po-moč. — Kakor vse kaže, je zasedanje tako dobro organizovano, da je albanskim nemirnežem ves pogum upadel—upirati se presili in tako se na-dejamo, da se važni Andrassy-jev načrt do-žene srečno in brez krvi.

IZ RUSIJE. — Ruski car se mudi v Varšavi; sliši se, da hoče mir narediti med Polja-ki in Rusi ter ustaviti preganjanje katoliške cerkve na Poljskem, kjer so skoro sami katoličani. — Da se mržnja nastala med Rusi in Nemci, po-ravna, obiskal je cesar Viljelm sam ruskega cara, ki mu je prišel do meje v Aleksandrovo naproti.

V AFGANISTANU unela se je zopet krva-va vstaja. V glavnem mestu Kabulu so 3. t. m. vojaške uporne čete obkolile stanovanje angleškega poslanika, majorja Cavagnari-ja, in po krva-vem boji razmesarile njega in njemu pridjanih 67 oseb. — Angleške čete, ki so se po končani vojni že vračale v Indije, morajo zdaj nagloma nazaj, da vkrotijo upor, ki bo zdaj, kakor vse kaže, še trdovratnejši, kakor poprej, ker se je silno razširil po vsej deželi in mu tudi od zvu-naj pošiljajo netiva. —

Domače stvari.

Pojasnilo. G. drž. poslanec Andr. Winkler nam je poslal glede svojega vedenja nasproti linški resoluciji sledeče pojasnilo:

Slavno uredništvo!

„Novice“, ko poročajo v svoji šte. 36. o shodu ustavoverne stranke državnega zbora v Lincu, ome-njajo ob enem, da jaz — z drugimi vred — sicer ni-sem bil tamo pričujoč, a da sem pisal, da tudi pri-stopim znani resoluciji, ki je bila v shodu enoglasno sprejeta.

„Soča“ v zadnji svoji številki, oziraje se na to poročilo, želi, da bi jaz to stvar pojasnil. To je lo-jalno; zato rad tej želji ustrezam ter rečem, da nisem niti pisal, niti kako drugače ra-zodel, da pristopim omenjeni resoluciji.

Važno in nujno je zdaj vprašanje, kaka resolu-cija pa, ali kak program bode Slovincem — in zra-ven njih drugim poslancem naše in sosednjih dežel — vodilo za njih postopanje v državnem zboru.

Tacega programa ne more sklepati vsak za se. Ali so se o njem seosebno Slovenci že dogovorili, ali se še le dogovarjajo, to meni ni znano.

Dobro preudarjen program je podlaga složnemu in uspešnemu delovanju; nepraktičen program nosi v sebi izvirek razpora in je le voda na mlin nasprotne stranke.

Z odličnim spoštovanjem

Na Dunaji 8. sept. 1879.

WINKLER, drž. poslanec.

(Pozvedeli smo iz zanesljivega vira, da ni dozdaj nobeden izmed goriških drž. poslancev pristopil linški resoluciji. Op. ured.)

Grof Hohenwart je, kakor piše „Sl. N.“, našim narodnim poslancem poslal vabilo v pogovor en dan pred začetkom zborovim, da se ustanovi klub po-slancev našega programa.

Cesaraki darovi. Presv. cesar je dovolil iz avo-je blagajnice an-hovskí občini na Kanalakem 300 gl. podpore za nove šolsko poslopje, občini Banjšic sv. Duha tudi 300 gl. za novi zvonik, odboru morské kopelji v Gradu 300 gl. za hospic, v katerem se zdravi-jo škrofulozni.

Občinske stvari. Na Banjšicah sv. Duha je bila prve dni tek. meseca volitev novega starešinstva. Volilcev je prišlo prav malo na volišče in ti so sive-činoma prebrali svoje zaupnike. Izmed dosedanjih obč. zastopnikov ostaneta v službi samo dva. Župan J. Ku-mar ne mara prevzeti novega mandata. —

C. k. okr. glavarstvo v Gorici je ustavilo že na-povedano volitev novega županstva v Šmariji; ker je mnogo občanarjev podalo zoper starešinstveno voli-tev pritožbo, katera ni še rešena.

Duhovske zadeve. Andrej Brezovščik, dozdani župnik in dekan v Devinu, je dobil faro v Šmariji; konkurz za faro Devin je razpisan do 1. oktobra. Za farnega administratorja v Devinu je imenovan tamošnji kaplan, g. Štefan Valentincič.

Vaje za duhovne bodo v prihodnjem tednu v tu-kajšnjem seminšču in sicer od 15.—19. septembra. Vo-dil jih bo P. Carl Carli jezuitskega reda.

Prihodnjo saboto 20. septembra bodo v novomaš-nike posvečeni: gg. Simon Gregorčič in Andrej Mes-sar četertoletniki; Janez Kodrič, Ludovik Kumar in Andrej Žnidarčič tretjeletniki. (g. Jožef Balič je šel k Benediktinom.)

24. septembra bo prevzvišeni gg. knezo-nadškof de-lil v Čepovanu sakrament sv. birme.

C. g. Janez Rejec vikar pri sv. Tomažu je stopil začasno v pokoj.

Sopet babe so se pretepele v pondeljek večer v gosposki ulici. Boj je bil mej mlado in staro tako lud, da se nijste spustili od gosposke ulice do korenj-skega mosta in slednjič je mlado babilšče stari baburi na glavi lonec razbilo.

Popravek. Od slav. c. k. okraj. glavarstva v Sežani smo prejeli sledeči dopis: Broj 5176. Slavnemu uredništvu „Soče“ v Gorici. — Dopis iz Komna 31. avgusta 1879, katerega je prinesel Vaš cenjeni časopis od 5. t. m. v št. 35 ni v koncu svojem glede nečega službenega po-slovanja tega c. k. okrajnega glavarstva resničen.

Vabim torej z ozirom na §. 19. tiskovne postave od 17. decembra 1862 (št. 6 drž. zak. ex 1863) slav. uredništvo, da v prihodnjem svojem listu vprašavni dopis tako-le popravi: To c. k. okrajno glavarstvo prijelo je 28. avgusta t. l. po lastnem expressu od županijskega urada komenskega ovadbo od 28. avgusta 1879 št. 495 ter je še isti dan svoj dekret od 28. avgusta 1879 št. 4973 odposlalo po istem expressu komenskemu županstvu z naročilom, da se ima crk-neni vol nemudoma, kakor je predpisano pri tacih po-jedinih slučajih, zagrebsti. (*)

Sežana, 8. septembra 1879.

Voditelj c. kr. okrajnega glavarstva:
Bosizio.

(*) Prosimo gg. dopisnike, naj bodo v svojih poročilih kolikor mogoče objektivni in naj se držé resnice; z neopravi-čenimi napadi na oblastnike ali na kogar si bodi ne koristijo, mariveč škodujejo stvari in nas spravljajo nepotrebne zadrego, Op. ured.

Italijanska prederznost. Član tukajšne c. k. policije se je, kakor italijanski listi javljajo, baje na božjo pot v Videm. V kavarni ga zapazi iz Gorice ubegli „irredentar“ ter predstavi ga kot policaja avstrijskega; na to se vzdigne vsa italijanska sodrga ter reče, da ima tekoj čez mejo oditi. Da ne bi pa tje itak na nogi bolni mož ušel, spremljala ga je italijanska „guardia“ do avstrijske meje. Ali bode naša vlada molčala o tem nesramnem italijanskem činu?

Okraden je bil neki mesar pri Sočinem mostu, ko je zaradi vročine na prostem spal. Predrzní tat mu je odnesel solde, uro in klobuk.

Amerikanka bi bila kmalo okradena vozeč se po železnici mej Gorico in Trstom. Spreveditelj vlakov (konduktor) zgornjo-italijanske železnice je bil radoveden, kaj neki ima Amerikanka v kovčku, a bil je še o pravem času zapažen, ter romati je moral v tržaški zapor — s pobožno prekrženima rokama.

Strela je udarila 9. t. m. ob 2 1/2 uri popoldne v Dobrdo v hišo Jožefa Jarca. Odrusila je kos dimnika, skozi kateri je švignila v kuhinjo in od tod pod zemljo v hlev, kjer je ubila dva velika vola, vredna obilnih 300 gl. — V hlevu je bilo še 5 živali, pa se ni nobenej nič zgodilo. Tudi druge škode ni naredila strela.

Slavija. Vodstvo banke „Slavije“ je ravnokar na svitlo dalo obširno računsko poročilo o delovanju te zavarovalnice. Iz sumarnega pregleda je razvidno, da je banka „Slavija“ v dobi od 15. junija 1869, do 31. decembra 1878. leta izplačala za povračila škod požarov, toče in zavarovanja življenja 3 milijone in 972.316 gold. 22 kr.

Dvoboj. Saj pravimo, da postaja naša lepa Gorica čedalje velikomestnejša! Dvoboj, to je pač nekaj za veliko mesto, ali vsaj za imenitno kopališče, kder se iz galantnih spletk izcimi marsikaj zanimivega. In Gorica je klimatično kopališče, za to nam je porok slavni učenjak baron Czörnig, kateri je povzdignil naše mesto v avstrijsko Nizza. Kaj bi se tedaj čudili, ako vam poročamo, da se je nedavno tudi tukaj iz galantne (?) spletke vnel najprej peresni dvoboj, v katerem ste bili ranjeni (vsaj v javnem menenju) obe stranki, a najhujše se tretja njezna deležnica, potem pa da je dozorel do pravega dvoboja sé sabljami, ki se je vršil nekda unstran avstrijsko-italijanske meje in to, da ne bi deležnika zapala paragrafom avstrijskih kazenskih zakonov. Kakor smo slišali, tekla je kri v tem strašnem dvoboju ne v potocih, ampak curkoma — in eden bojnikov, kateri se je najbrže uže odvalil vojnemu orožju — leči zdaj ranjeno roko v Vidmu; a ker je šel boj le do prve krvi, pravijo, bo lahko še dolgo užival sladosti zakonskih spon.

Srečna znajdba. Nek kmetovalec na Tolminskem vjame po naključni sovo, jo priveže na dolgo raklo in jo obesi tako v opaž svoje hiše, da bi jo ob času, ko poredni ptiči zernje po njivah pobirajo, za strašilo postavil.

Kmalu ga začnejo fantje, ki so v tajisto hišo, posebno o ponočnem času, radi zahajali, popraševati, zakaj je sovo na opažu razobesil?

„Da mi sovini ne bodo v hišo hodili“ bil je kratak odgovor.

In res odslej ni bilo čuti, da bi se bili sovini tamkaj shajali.

Poskusitel! ako se želite obvarovati sovinov.

Bukve družbe sv. Mohora so došle in se v dobivajo v novem farovži v Gorici poleg velike cerkve. M. P. poverjenik.

Tržno poročilo.

V Gorici 11. sept.

Nimamo veliko sprememb v cenah od danes 14 dnij le sem ter tja je nekaj dražje, drugo zopet ceneje. Koruza je obdržala svojo ceno, a upati je, da bode ceneja, ko dobimo novo furlansko, zato pa je večina goriških žitnih trgovcev le malo sé starim blagom založena. Tudi Vipavci so svojih vin cene vsled vvažanja tujega — malo znižali. Sopot pa moramo opozoriti naše prijatelje, naj pazijo, od koga, pa kakšno vino vkupujejo, ker nam dohajajo od mnogih strani pritožbe, posebno o ogerskem vinu. Omenjeno je bilo tudi v zadnjem našem listu, da je bilo ogersko vino na mariborskem kolodvoru, ker ponarejeno, konfiscirano.

Kolonijali. Kava moka gl. 148—152, Ceylon gl. 152—164, druga gl. 116—120; Portoriko gl. 145—150; Malabar gl. 119—124; St. Domingo gl. 111—114; Rijo fin gl. 104—108; srednji gl. 96—100; sladkor fin gl. 50—51; Melis gl. 44—45; tolčen gl. 43—44.

Sadje. Rožiči gl. 11—12; mandelji gl. 120—126; grozdje suho (uva passa) gld. 28—29; sultanina gld. 38—40.

Mast, sir in olje. Maslo gl. 88—92; ameriška mast gl. 51—52; domača slanina gl. 66—68; ameriška gld. 54—56; pijatentinski sir star gld. 136—168; pekorin gl. 114—116; bovški letošnji gl. 52—56; olivno najfineje olje gl. 72—74; srednje gl. 56—60; Corfu gl. 50—52; Raguza gl. 45—47; istrijsko gl. 48; Petrolej v sodčih gl. 15.50—16, v zabojih gl. 18. Vse navedene cene pr. 100 kil.

Zito, moka in riž. Pšenica hektoliter (100 litrov) gl. 9—9.80; sirk gl. 6—6.20; rež gl. 5.40—5.60; ječmen cel gl. 5, pehan gl. 10.20—10.50; oves gl. 3.80—4; fižol gl. 6.50—8; ajda gl. 4.30. Kdor hoče preračunati na staro mero, naj računi 31 litrov star polonik pri ovsu 5 litrov več, n. pr. 31 litrov sirka po 6—1.86 star polonik itd. Riž je podražal, a ko dobimo novega, bo ceneji in je od 21 gl. do 26 najfineji. Moka I gl. 22.61; II gl. 20.50; III gl. 19.80; IV. gl. 18.20; V gl. 14.70; VI gl. 11; otrobi debeli gl. 5.50; drobni gl. 5.30, pr. 100 kil.

Spirit in vino. Domače žganje gl. 68—72; spirit rafiniran gl. 38—40; vino furlansko črno gl. 30—34; belo gl. 22—24; uvažena razna vina kakor kranjsko (dolenjsko), štajersko, ogersko, laško in celo tirolsko po različnih cenah in po kakovosti. Seno in slama je bilo prodano od 70 kr. do gl. 1.10 za 56 kil., krompir letošnji po gl. 3.50 do 4, pr. 100 kil.

P. S. Če bi želeli naši prijatelji tudi cene različnega lesa, jim lahko uže v prih. št. „Soče“ ustrezemo.

Poslanica.*)

PREKLIC.

Karol Lipicar, Tone Lipicar, Peter Jevšek in Andrej Mavrič iz št. Martnega po nepostavni poti so si prisvojili od nekterih nevednih občinarjev pooblastilo datirano dne 2. avgusta t. l. z namenom, s tistim sitnosti, zadevajoč bratovske obresti, ki so izročene županstvu delokrogu, napravljati.

Da bi se temu v okom prišlo, je starešinstvo v svoji seji dne 18. avgusta t. l. št. 870, to pooblastilo enoglasno preklicalo, določivši, naj se to javno razglasi, da bodo vsa zadevna početja neveljana in pooblastilo kot neobstoječe, uničeno.

Županstvo Šmartno-Kojsko v Vedrijanu
dne 5. sept. 1879.

L. S. Župan;
ŽNIDARČIČ.

*) Za dopise te verste, ki se tiskajo samo proti plačilu, ne sprejme vredništvo druge odgovornosti, nego ono, ki mu je naloga postava, Ured.

LISTNICA UREDNIŠTVA. Gosp. P. P. v O. Poznamo predobro razmere, nego bi mogli priobčiti Vaš dopis, dasi obsega tudi nekoliko zirn resnice. — Občinarji so morda kolikor toliko svojo škodo sami zakrivali, a vladni organi ne smejo v krivico privoliti, tudi če jo priprosto ljudstvo v svoji nevednosti samo proučijo. A neka gospoda išče svojo največjo zaslugo v tem, da održe kmetu in dá erarju tu pa tam kako ped zemlje, akopram se tako pridobitev pri erarju presneto malo pozna, kmet pa prikračeno pravico ali lastnino prav hudo občuti. Ne zamerite — Vaš dopis je romal — v koš.

V. č. g. K. v P. Non possumus. Kdor bere Vaš dopis, mora nehoté misliti, da je cela Slovenija velika bratomorska klavnica; tako črno popisujete našo nesložnost. In vendar ne šteje dan danes morda noben evropski narod tako malo strank, ko slovenski in nikjer niso gledé narodnih terjatev tako edini, kakor smo mi. Berite naše polit. liste! — Predlog, s katerim sklepate Svojo za Sočo preobliko z latinskimi, italijanskimi in dr. drotinčami natroseno razpravo, je vseskozi nasproten obstoječi društveni postavi, katera ne dopušta nikakoršnih podružnic polit. društvom ter strogo prepoveduje vsako občevanje mej njimi. Da tedaj ne zapeljemo javnega menenja, položili smo tudi Vaš obširni dopis — v „Sočin“ znani arhiv.

Dunajska borza.

	12 sept.
Enotni drž. dolg v bankovcih	66 gl. 85 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68 " 20 "
Zlata renta	80 " 05 "
1860 drž. posojilo	123 " 20 "
Akije narodne banke	818 " 25 "
Kreditne akcije	256 " 25 "
London	117 " 80 "
Srebro	9 " 34 "
Napol.	5 " 59 "
C. kr. cekini	
Državne marke	

Prima Ljubljansko kisle zelje in repa

v posodah po 25, 50, 100 in 200 kilogramov
dobiva se prav po ceni po

H. Mattersdorfer, Ljubljana.

Skoro zastonj!!

Konkurzno oskrbnistvo nedavno falirane velike angleške tvornice britanija-srebernega blaga nam je naročilo, da oddamo vse tako blago, katero je v naši zalogi proti mali odškodbi za voznino in 1/4 delavskega zaslužka.

Za samih 6 gl. 75 kr., poslanih ali po pošti povzetih, kot odškodbo za voznino z Angleškega do Dunaja in nekoliko za delo, dobi vsakdo za četrti del prave vrednosti, tedaj skoro zastonj:

6 izvrstnih miznih nožev, z britanija srebernim ročnem in pravo angleško sreberno-jekleno ostrino;
6 najfinejih vilic, brit.-srebro, iz enega kosa;
6 težkih žlic iz britanija-srebra;
6 žliček iz britanija-srebra najboljše sorte;
1 zajemalnik za mleko iz masivnega britanija-srebra;
1 težak zajemalnik za juho iz enac srebra;
6 težkih nožnih podložkov
6 angleških Viktorija-tas, fino vrezljanih;
2 jako okusna namizna svečnika iz britanija-srebra;

40 kosov. Vsi ti predmeti (40) so iz najfinejšega britanija-srebra, katero je na svetu edina obstoječa kovina, ki se niti po 20letni rabi ne razločuje od pravega srebra, za kar se garantuje. Naročuje se za c. k. avstr.-ogerske dežele pod naslovom:

General-Depôt der I. engl. Britannia-Silber-Fabrik:
Blau & Kann, Wien I. Elisabethstrasse 6.

Št. 667.

Oznanilo.

V Sežani je odprto mesto občinskega zdravnikarja z letno plačo 700 gold. i bero pristojbine ustanovljene za ogledovanje klavne živine, mesa in potirancev.

Prosilci morajo vložiti svoje postavno dokumentirane prošnje po predpisanej poti najdalje do 30. septembra t. l. pri tukajšni županiji, kjer so tudi razvidni daljni pogoji.

ŽUPANSTVO V SEŽANI

30. avgusta 1879.

Stolpne in gradske ure,

katero je sam po najboljših iznajdbah izdelal, pa ni nič vlitga v njih, priporoča pod pošteno garancijo in prav po ceni

Janez M. Pogačnik

v Podnartu-Krop na Gorenjskem.

Da se plačilo polajša, dovoljujem obroke. — Cenike pošiljam na zahtevo zastonj.

Podpisani ima na prodaj prav dobro tirolsko

črno vino,
čisto naravno

a ne oddaja je manj, nego po 56 litrov skupaj.

Alojzij Bader.

ZALOGA

GRASKEGA EKSPORTNEGA PIVA IZ LEDENICE

bratov Reininghaus,

DOLENJSKO NAMIZNO VINO IN SLIVOVICA

se dobiva vedno ter po najnižji ceni pri

Kavčič & Ferfila

na Korenji pri vodnjaku.